

n.remissvar@regeringskansliet.se
n.strategisk.plan@regeringskansliet.se

Dnr N2020/01752/JL

Yttrande över remiss av "Promemoria om behovsanalysen i den Strategiska planen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige"

Dnr N2020/01752/JL

Sammanfattning

EU's gemensamma jordbrukspolitik är en förutsättning för konkurrenskraftig produktion av svensk mat och för hur Sverige kan leva upp till miljömålet "Levande landskap". Den ger också förutsättningar för arbete och tillväxt vilket skapar attraktiva livsmiljöer i Norrbottens landsbygd.

Region Norrbotten vill särskilt påtala:

- Att det är viktigt att säkerställa att den gemensamma jordbrukspolitiken inte blir ett hinder i utvecklingen av jordbruksföretag eller för ägarskiftet av jordbruksfastigheter.
- Att det fortsatta arbetet med att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken bör hänsyn till regionala skillnader mellan olika delar av Sverige.
- Vikten av att stödsystemets administrativa börda minskas och att regelverket förtydligas och förenklas för stödmottagare. Administrationen ska inte utgöra ett hinder eller en risk för sökanden.

Region Norrbottens yttrande

I promemorian redogörs för arbetet med en analys av sektorns styrkor, svagheter, möjligheter och hot, behovsanalys och tillämplade principer för prioritering av behov. Den redovisar även de behov som kan hanteras i den strategiska planen.

Region Norrbotten saknar en beskrivning för hur de identifierade behov som inte kan hanteras inom planen tas om hand.

EU's gemensamma jordbrukspolitik är en förutsättning för konkurrenskraftig produktion av svensk mat och för hur Sverige kan leva upp till miljömålet "Levande landskap". Utan den skulle stora delar av svenskt jordbruk försvinna.

Den gemensamma jordbrukspolitiken gör att Sverige kan satsa på ett miljövänligt och hållbart jordbruk och samtidigt konkurrera med de stora produktionsanläggningar som finns i Europa. Den ger också förutsättningar för arbete och tillväxt vilket skapar attraktiva livsmiljöer i Norrbottens landsbygd.

I detta sammanhang skulle det vara intressant att se ett resonemang kring åtgärder för att öka jämställdheten och mångfalden i det svenska jordbruket.

Region Norrbotten menar att det är viktigt att säkerställa att den gemensamma jordbrukspolitiken inte blir ett hinder i utvecklingen av jordbruksföretag eller för ägarskiftet av jordbruksfastigheter.

Olika förutsättningar i olika regioner

Det är mycket olika förutsättningar för jordbruk i olika delar av Sverige. Klimat, vegetationsperiod, terräng, arrondering och jordmån varierar kraftigt mellan olika regioner.

Drygt hälften av åkerarealen finns på slättmarkerna i södra och mellersta Sverige. En dryg tredjedel finns i skogs- och mellanbygd i samma region. Endast en tiondel av åkermarken finns i norra Sverige. Omkring två tredjedelar av betesmarkerna finns i skogs- och mellanbygd, medan en dryg fjärdedel finns på slättmarkerna, och omkring 8 procent i norra Sverige.

Jordbruket i skogsbygden och norra Sverige är starkt beroende av lönsamheten i mjölk- och nötköttsproduktionen, eftersom det finns få andra produktionsinriktningar som kan bedrivas med de förutsättningar som finns i dessa områden. I norra Sverige medför de låga hektarskördarna att det behövs uppemot dubbelt så stor areal per djur för att producera grovfoder, jämfört med de södra delarna av landet. I norra Sverige används cirka 80 procent av jordbruksmarken till att producera grovfoder till djuren.

Jordbruket domineras av mjölk- och nötköttsproduktion i områden med sämre naturliga förutsättningar för jordbruk. På många håll i dessa områden är de alternativa sysselsättningsmöjligheterna samtidigt färre. En förklaring är att dessa delar av landet är jämförelsevis glest befolkade.

Skogsbruk inklusive dess förädlingsled har, relativt sett, stor betydelse för sysselsättningen i skogsbygderna och i norra Sverige.

Region Norrbotten anser att det är viktigt att det fortsatta arbetet med att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken tar hänsyn till regionala skillnader mellan olika delar av Sverige. I detta sammanhang efterfrågas en tydligare koppling mellan näringsidkarna och den forskning som finns inom området.

Region Norrbotten är angelägna att EUs vision för landsbygderna ska vara nyanserad och territoriellt anpassningsbar. Det underlag som lägger fast vilka regioner EUs vision riktar sig till behöver ta hänsyn till att statistik på NUTS 3 nivå kan missa stora delar av EUs landsbygd som ingår i en geografiskt stor NUTS 3 region med större tätorter.

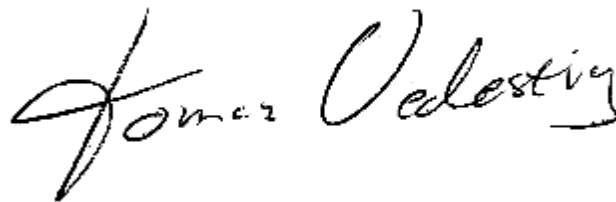
Varje landsbygd och glesbygd behöver därför sättas i sitt geografiska sammanhang så som närhet till service och pendlingsavstånd. OECDs studie av de glest befolkade regionerna i norra Europa ger flera exempel på hur territoriellt anpassad politik kan gynna utveckling i glest befolkade landsbygdsområden.

Minskad administrativ börda för alla aktörer

I promemorian anges att minskning av den administrativa bördan för såväl företag, andra stödmottagare som administrerande myndigheter är en viktig aspekt i arbetet med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Region Norrbotten vill särskilt påtala vikten av att stödsystemets administrativa börda minskas och att regelverket förtydligas och förenklas för stödmottagare. Administrationen ska inte utgöra ett hinder eller en risk för sökanden.

2020-09-24



Tomas Vedestig
Ordförande Regionala utvecklingsnämnden

Med stöd av regionala utvecklingsnämndens delegationsordning 4.5 (6 kap. 39 § KL)